

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

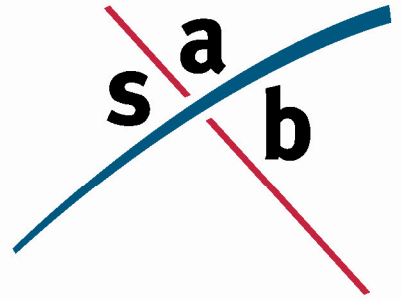
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

memo

aan: Gemeente Binnenmaas
van: Johan van der Burg
datum: 24 november 2011
betreft: Luchtkwaliteit plan Koetsveld in Westmaas
project: 110585

INLEIDING

In het dorpscentrum van Westmaas (gemeente Binnenmaas) zijn aan de Koetsveldlaan een tweetal scholen (De Vlashoek en De Weerklank), een gymzaal en dorpshuis Concordia gevestigd. Deze locatie wordt herstructureerd. Na de herstructurering biedt het plangebied plaats aan twee basisscholen, een peuterspeelzaal, appartementen, woningen, detailhandel, een ontmoetingsplaats/bibliotheek en gymzaal. De ministeriële regeling NIBM bevat geen kwantitatieve uitwerking voor scholen, gymzalen, detailhandel en bibliotheken. Dit betekent dat op een andere manier aannemelijk moet worden gemaakt dat het project niet in betekenende mate leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit. De luchtverontreiniging ten gevolge van het plan wordt veroorzaakt door verkeersbewegingen van en naar het plangebied.

WETTELIJK KADER

De Wet luchtkwaliteit (verankerd in de Wet Milieubeheer hoofdstuk 5, titel 5.2) is een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit, waarin onder andere grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO₂) en zwevende deeltjes als PM₁₀ (fijn stof) de maatgevende stoffen waarvan de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor.

Hoewel de luchtkwaliteit de afgelopen jaren flink is verbeterd, kan Nederland niet voldoen aan de luchtkwaliteitseisen die sinds 2010 van kracht zijn. De EU heeft Nederland derogatie (uitstel) verleend op grond van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Dit betreft een gemeenschappelijke aanpak van het Rijk en diverse regio's om samen te werken aan een schonere lucht waarbij ruimte wordt geboden aan noodzakelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Projecten die in betekenende mate bijdragen aan luchtverontreiniging worden opgenomen in het NSL in de provincies c.q. regio's waar overschrijdingen plaatsvinden. Het maatregelenpakket in het NSL is hiermee in evenwicht en zodanig dat

op termijn de luchtkwaliteit in heel Nederland onder de grenswaarden ligt. Projecten die 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan luchtverontreiniging hoeven niet langer individueel getoetst te worden aan de Europese grenswaarden, aangezien deze niet leiden tot een significante verslechtering van de luchtkwaliteit. Deze grens is in de AMvB NIBM gelegd bij 3% van de grenswaarde van een stof: Voor NO₂ en PM₁₀ betekent dit dat aannemelijk moeten worden gemaakt dat het project tot maximaal 1,2 µg/m³ verslechtering leidt. Voor een aantal functies (o.a. woningen, kantoren, tuin- en akkerbouw) is dit gekwantificeerd in de ministeriële regeling NIBM.

Uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening wordt afgewogen of het aanvaardbaar is het project op deze plaats te realiseren. Hierbij kan de blootstelling aan luchtverontreiniging een rol spelen, ook als het project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Er is sprake van een significante blootstellingsduur als de verblijfsduur die gemiddeld bij de functie te verwachten is, significant is ten opzichte van een etmaal. Volgens de toelichting op de "Handreiking Reken aan Luchtkwaliteit, Actualisatie 2011" is dit onder andere het geval is bij een woning, school of sportterrein.

Gevoelige bestemmingen zoals scholen, kinderdagverblijven, bejaarden- en zorgtehuizen genieten op grond van het "Besluit gevoelige bestemmingen" extra bescherming. Substantiële uitbreiding of nieuwvestiging binnen 50 meter van een provinciale weg of 300 meter van een Rijksweg is alleen toegestaan als de concentraties luchtvervuilende stoffen zich onder de grenswaarden bevinden. Aangezien de afstand van het plangebied tot de provincialeweg N489 minimaal 70 meter bedraagt, worden deze twee basisscholen in het kader van het "Besluit gevoelige bestemmingen" niet extra beschermd.

Tevens zijn in de huidige situatie ook al twee scholen gevestigd in het plangebied, aangezien deze scholen niet groeien in oppervlak is het ook niet te verwachten dat het aantal gevoelige personen toeneemt. Ook blijft de afstand tot de nieuwe school op ongeveer gelijke afstand van de N489 te liggen als de huidige OBS De Vlashoek (Van Koetsveldlaan 19). Aangezien er geen toename is van het aantal gehinderden en de afstand tot de provincialeweg ongeveer gelijk blijft is er in het plangebied geen sprake van een verslechtering in het kader van het "Besluit gevoelige bestemmingen".

RESULTATEN

Toets NIBM

Het plan de herontwikkeling van de locatie Koetsveld. Door middel van deze herontwikkeling worden onder andere een peuterspeelzaal, detailhandel en appartementen als nieuwe functies toegevoegd aan het plangebied. Peuterspeelzalen zijn op basis van het "Besluit gevoelige bestemmingen" gevoelige bestemming. Tevens is er bij peuterspeelzalen en woningen sprake van een significante blootstellingsduur.

In het plangebied worden onder andere een nieuwe peuterspeelzaal en detailhandel gerealiseerd. De ministeriële regeling NIBM bevat geen kwantitatieve uitwerking voor winkels en peuterspeelzalen. Dit betekent dat op een andere manier aannemelijk moet worden gemaakt dat het project niet in betekenende mate leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit. Dit wordt gedaan door de

toename van de luchtverontreiniging ten gevolge van extra verkeersbewegingen van het plan inzichtelijk te maken.

Berekening planbijdrage

Inde onderstaande tabel zijn de functies in het plangebied weergegeven in de huidige situatie en de toekomstige situatie. Tevens is in deze tabel de toename weergegeven.

Functie	Huidige situatie	Toekomstige situatie	Toename t.o.v. huidige situatie
Basisschool			
OBS De Vlashoek	870 m ² b.v.o.	663 m ² b.v.o.	-
CBS De Weerklank	752 m ² b.v.o.	668 m ² b.v.o.	-
Gymzaal	460 m ² b.v.o.	500 m ² b.v.o.	40 m ² b.v.o.
Dorpshuis Concordia	500 m ² b.v.o.	-	-
Detailhandel	-	650 m ² b.v.o.	650 m ² b.v.o.
Appartementen	-	20 app.	20 app.
Bibliotheek	-	125 m ² b.v.o.	125 m ² b.v.o.
2-onder_1_kapwoningen	-	2	2

De verkeersaantrekkende werking van de verschillende functies is berekend met behulp van de rekentool op de website "Verkeersgeneratie.nl"¹. De voertuigverdeling van de woning is bepaald aan de hand van kengetallen van CROW . Hierbij wordt rekening gehouden met het woonmilieu (Centrum-dorps) en rand centrum. Voor de berekening van de verkeersaantrekkende werking van de detailhandel is gebruik gemaakt van de verkeersaantrekkende werking van een Wijkcentra (klein). Bij de berekening van de planbijdrage is ervanuit gegaan dat het verkleinen van het oppervlak van de scholen en het verdwijnen van het Dorpshuis niet leidt tot een vermindering van de verkeersaantrekkende werking. In de praktijk zal dit echter wel het geval zijn.

In de onderstaande tabel staat de planbijdrage (toename van het verkeer door de realisatie van het plan) weergegeven.

De verwachte verkeersgeneratie met voertuigverdeling					
functies	eenheden	voertuigbewegingen per etmaal			Totaal
		LMV	MZMV	ZMV	
Sportzalen (per m ² bvo)	40	3,00	0,00	0,00	3
Wijkcentra (klein) (per m ²)	812,5	354,30	2,85	2,85	360
woning, koop etage, met garage	20	138,64	0,18	0,18	139
Bibliotheken	125	9,00	0,00	0,00	9
woning, koop 2-onder-1 kap, met garage	2	16,96	0,02	0,02	17
totale verkeersgeneratie		521,90	3,05	3,05	528
		98,8%	0,6%	0,6%	<i>100,0%</i>

¹ De website is een initiatief van Goudappel Coffeng en is tot stand gekomen in overleg met CROW.

Met behulp van de NIBM-rekentool² (versie juni 2011) is de verslechtering van de luchtkwaliteit ten gevolge van het plan berekend. Een plan is in betekenende mate wanneer de toename van de luchtverontreiniging (NO₂ of PM₁₀) meer is dan 1,2 µg/m³. Wanneer een plan "niet in betekenende mate"(NIBM) bijdraagt aan de luchtkwaliteit, is toetsing van het plan aan de grenswaarden op grond van de Wm niet noodzakelijk.

Bij het opstellen van de NIBM-rekentool is uitgegaan van een worstcase situatie: bij de berekening van de concentratietoename zijn de kenmerken van het verkeer, de straat en de omgeving zo gekozen dat een situatie ontstaat met een maximale luchtverontreiniging.

Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		528
Aandeel vrachtverkeer		1,2%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,43
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,15
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Conclusie NIBM-toets

Uit de berekening met de NIBM-tool blijkt dat de planbijdrage van de gehele ontwikkeling kleiner is de NIBM-grens van 1,2 µg/m³, daardoor zal het plan 'niet in betekende mate' (NIBM) bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Een toetsing aan de grenswaarden is op basis van de Wm niet noodzakelijk, aan gezien het plan NIBM is. In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt inzichtelijk gemaakt of er sprake van een dreigende grenswaarde overschrijding.

² Een rekenprogramma voor luchtkwaliteit, dat gebaseerd is op het luchtmodel CAR. Dit re-kenmodel is gepubliceerd op InfoMil, door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Toets grenswaarden

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is de lokale luchtkwaliteit onderzocht, zodat onacceptabele gezondheidsrisico's kunnen worden uitgesloten. Hiertoe is de monitoringstool³ uit het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) van het ministerie van VROM geraadpleegd. De monitoringstool geeft inzicht in de concentraties stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀) in het plangebied tussen 2011 en 2020. De monitoringstool kent scenario's zonder en met lokale maatregelen die er voor moeten zorgen dat op termijn overal aan de grenswaarden wordt voldaan. Beide typen scenario's laten in de toekomst een afname van de concentraties zien. Dit komt doordat bedrijven en het verkeer steeds schoner worden door technologische verbeteringen. De monitoringstool maakt duidelijk dat de concentraties luchtvervuilende stoffen in de peiljaren 2011, 2015 en 2020 in het plangebied onder de grenswaarden liggen die op Europees niveau zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu tegen schadelijke gevolgen van luchtverontreiniging. De blootstelling aan luchtverontreiniging is hierdoor beperkt en leidt niet tot onaanvaardbare gezondheidsrisico's.

Conclusie grenswaarden

Uit de monitoringstool blijkt dat de concentraties voor fijn stof (PM₁₀) maximaal 23,9 µg/m³ en stikstofdioxide (NO₂) maximaal 24,9 µg/m³ in 2011 bedraagt. Als bijlage zijn de grafische weergaven van de concentraties PM₁₀ en NO₂ voor het jaar 2011 weergegeven. De concentraties luchtverontreinigende stoffen liggen hiermee onder de grenswaarden van 40 µg/m³. Deze grenswaarden zijn op Europees niveau vastgesteld ter bescherming van mens en milieu tegen schadelijke gevolgen van luchtverontreiniging. De blootstelling aan luchtverontreiniging is hierdoor beperkt en leidt niet tot onaanvaardbare gezondheidsrisico's. Tevens geven de uitkomsten uit de monitoringstool aan dat de concentraties van de luchtvervuilende stoffen in de peiljaren 2015 en 2020 in het plangebied verder afnemen. De blootstelling aan luchtverontreiniging is hierdoor beperkt en leidt niet tot onaanvaardbare gezondheidsrisico's.

conclusie

Op basis van het voorgaande kan geconcludeerd worden dat zowel vanuit de Wet milieubeheer als vanuit een goede ruimtelijke ordening de luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor het onderhavige initiatief.

---

³ <http://viewer2010.nsl-monitoring.nl/>

